

Tolmetus ja tallitus TALLINNAS, Pagari uul. nr. 1. Tolmetaja kõnetunnid kella 12—1.	<h1>SÕDUR</h1> <p>SÕJAASJANDUSE AJAKIRI. ILMUB ÜKS KORD NÄDALAS ülemjuhataja staabi väljaandel.</p>	Tellimise hind: 1 aas a peale 40 marka $\frac{1}{2}$ " " 20 " $\frac{1}{4}$ " " 10 " Kuulutuste ja teada- annete hind: Iga kor- pusrea eest 1 mark.
Tellimisi ja kuulutusi võtavad vastu kõik wabarilgi postiasutused ja era-raamatukauplused.		
№ 8	Laupäeval, 21. weebuaril 1920.	II aastakäik

Sisukord.

Ametlik osa:

1. Ülendused.
2. Väljawõttes Sõjawägede Ülemjuhataja päewakäskudest.
3. Wabaduse Mästi põhikirj.

Üleüldine osa:

1. Brest-Litowist (Gzernin).
2. Weel Ohwitseride Kogu põhikirjajä.
4. Segateated.
5. Kirjawastused.
6. Kuulutused.

Ametlik osa.

Ülendused.

Wabariigi Walitsuse otsust mööda

on 1. diviisi ülema kohustetäitja polkownik Otto Heinze kindralmajoriks ülendatud, wanusega 19. jaanuarist 1920.

Wäljawõttes käskudest Wabariigi sõjawägedele.

Nr. 372.

Tallinnas, 11. weebuaril 1919.

§ 1. Suurtükiväe Walitsuse ülem alampolkownik Herbert Brede ülendatse polkownikuks, wanusega 21-st juulist 1919.

§ 3. 2-da Suurtükiväe polgu ülem alampolkownik Martin Terras ülendatse polkownikuks, wanusega 16-ist septembrist 1919.

§ 3. 6-da jalawäe polgu ülema abi kapten Egbert Fürmann ülendatse alampolkownikuks, wanusega 1-st augustist 1919.

§ 4. 4-da jalawäe polgu ülema abi kapten Woldeemar Koch ülendatse alampolkownikuks, wanusega 10-st detsembrist 1919.

§ 5. 5-st jalawäe polguist kapten August Traksman ülendatse alampolkownikuks, wanusega 18-st jaanuarist 1920.

§ 6. Soomusrongide diviisi ülema ajutine abi kapten Arnold Hinnom ülendatse alampolkownikuks, wanusega 1-st weebuarist 1920.

§ 7. 1. diviisi staabist alamleitnant Nikolai Wiita ülendatse leitnandiks, wanusega 14-st märtsist 1919.

§ 8. Kindralstaabi Walitsuse teadete kogumise osakonna käskudetäitja ohwitser alamleitnant Oskar Kaunisjar ülendatse leitnandiks, wanusega 1-ist detsembrist 1919.

Nr. 376.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

§ 1. Allpool tähendud Soomusrongide diviisi tagawara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Leitnandist — alamkapteniks:

1. Eduard Pensa, wanusega 25-st aprillist 1919.

Lipnikust — alamleitnandiks:

1. Eduard Bachwal, wanusega 28-st juulist 1919.

§ 2. Allpool tähendud 1-se diviisi tagawara bataljoni ohwitserid ülendatse:

Leitnandist — alamkapteniks:

1. Aleksander Koolmeister, wanusega 20-st juulist 1919.

Alamleitnantidest — leitnantideks:

1. Jakob Sommer, wanusega 10-st juulist 1919.

2. Wiigand Mägi, wanusega 12. jaanuarist 1920.

§ 3. Tallinna tagawara polguist leitnant Johannes Martins ülendatse alamkapteniks, wanusega 4-st weebuarist 1920.

§ 4. Allpool tähendud Kalewi Malewa polgu ohwitserid ülendatse:

Alamleitnantidest — leitnantideks:

1. Rudolf Bauer, wanusega 11-st detsembrist 1919.

2. Ernst Liimann, wanusega 12-st detsembrist 1919.

3. Aleksander Söster, wanusega 15-st detsembrist 1919.

Nr. 377.

Tallinnas, 11. jaanuaril 1920.

§ 1. 3-da Infanteriväe idöialga ülem alamkapten Elmar Saal ülendatse kapteniks, wanusega 15-st septembrist 1919.

§ 2. Sataroopalise Soomusrongi „Kapten Irw'e“ pealt alamkapten Karl Alberg ülendatse kapteniks, wanusega 12-st nowembrist 1919.

§ 3. 1-st suurüükiväe polgust leitnant Alvin Adler ülendatse alamkapteniks, wanusega 17-st septembrist 1919.

§ 4. 3-da diviisi tagavara bataljonist leitnant Jaan Eugus ülendatse alamkapteniks, wanusega 7-st weebuarist 1920.

§ 5. Soomuroongi suurüükirühma nr. 8 ülem lipnik Ferdinand Lindemann ülendatse alamleitnandiks, wanusega 19-st weebuarist 1919.

§ 6. Tankide klassist lipnik Abel Lepasaar ülendatse alamleitnandiks, wanusega 21-st novembrist 1919.

Nr. 378.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

§ 1. Allpool tähendud 2-se jalaväe polgu ohvitserid ülendatse:

Alamkapteniteft — kapteniteft:

1. Albert Sepping, wanusega 27-st weebuarist 1919.

2. Hans Matson, wanusega 15-st märtsist 1919.

Alamleitnantideft — leitnantideft:

1. Aleksander Perts, wanusega 14-st weebuarist 1919.

2. Robert Samp, wanusega 22-st juunist 1919.

§ 2. 6-st jalaväe polgust alamkapten Peeter Jefanow ülendatse kapteniks, wanusega 24-st aprillist 1919.

§ 3. Allpool tähendud 1-se jalaväe polgu ohvitserid ülendatse:

Alamleitnantideft — leitnantideft:

1. Martin Palo, wanusega 5-st detsembrist 1918.

2. Jaan Kuris, wanusega 23-st septembrist 1919.

3. Jaan Kaud, wanusega 7-st novembrist 1919.

4. Aleksander Uut, wanusega 21-st detsembrist 1919. a.

5. Adolf Brahmann, wanusega 22-st detsembrist 1919.

Lipnikust — alamleitnandiks:

1. August Erikson, wanusega 10-st maist 1919.

Nr. 379.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

§ 1. Allpool tähendud 4-da jalaväe polgu ohvitserid ülendatse:

Kaptenist — alampolkownikuts:

1. Nikolai Steinmann, wanusega 1-st jaanuarist 1920.

Leitnandist — alamkapteniks:

1. Johannes Kemmel, wanusega 4-st juulist 1919.

Alamleitnantideft — leitnantideft:

1. Georg Wiburg, wanusega 18-st novembrist 1919.

2. Eduard Marguson, wanusega 7-st jaanuarist 1920.

3. Eduard Kaudsepp, wanusega 13-st jaanuarist 1920.

4. Karl Piihlberg, wanusega 24-st jaanuarist 1920.

§ 2. Allpool tähendud 9-da jalaväe polgu ohvitserid ülendatse:

Leitnandist — alamkapteniks:

1. Eduard Wolt, wanusega 23-st jaan. 1920.

Alamleitnantideft — leitnantideft:

1. Aleksander Schiffer, wanusega 3-st novembrist 1919.

2. Karl Taltz, wanusega 25-st novemb. 1919.

3. Karl Naamat, wanusega 23-st detsemb. 1919.

Lipnikust — alamleitnandiks:

1. Ruuben Kuusik, wanusega 7-st septemb. 1919.

§ 3. 5-st jalaväe polgust alamleitnant Karl Tammekand ülendatse leitnandiks, wanusega 8-st detsembrist 1919.

Nr. 381.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

§ 1. S. War. Mereasjanduse Merewäe War. ülema abi lipnik Olof Feldhuhn ülendatse alamleitnandiks, wanusega 9-st weebuarist 1919.

Nr. 382.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

§ 1. Sõjaväe ringkonna kohtust noorem leitnant Julius Kurg ülendatse leitnandiks, wanusega 24-st maist 1919.

Nr. 383.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

Traalerite diviisjoni ülema abi noorem leitnant Ferdinand Einlon, kinnitatse wäljateenitud aja eest leitnandiks, wanusega 25-st weebuarist 1916.

Nr. 384.

Tallinnas, 11. weebuaril 1920.

Hydrografiä, lootside ja tuletornide walitjuse ülem alampolkownik Jakob Frei kinnitatse wäljateenitud aja eest polkowniku auastes, wanusega 1-st aprillist 1919.

Nr. 387.

Tallinnas, 12. weebuaril 1920.

§ 1. Merekindluse ülem kapten Johannes Koska ülendatse alampolkownikuts, wanusega 1-st weebuarist 1920.

§ 2. Allpool tähendud 6-da jalaväe polgu ohvitserid ülendatse:

Alamkapteniteft — kapteniteft:

1. Walter Bergmann, wanusega 23-st aprillist 1919.

2. Jaan Luukas, wanusega 28-st maist 1919.

Alamleitnantideft — leitnantideft:

1. Jaan Maide, wanusega 3-st maist 1919.

2. Anton Simmo, wanusega 12-st juunist 1919.

Lipnikudeft — alamleitnantideft:

1. August Männik, wanusega 27-st weebuarist 1919.

2. Aleksander Jürgen, wanusega 3-st märtsist 1919.

3. Paul Tis, wanusega 18-st märtsist 1919.

4. Mart Haaber, wanusega 19-st märtsist 1919.

5. Peeter Ruum, wanusega 30-st märtsist 1919.

6. Oswald Mitt, wanusega 19-st juunist 1919.

§ 3. Allpool tähendud 2-se kindluse raske suurüükiväe diviisjoni ohvitserid ülendatse:

Alamkaptenist — kapteniks:

1. Johannes Paulson, wanusega 17-st jaanuarist 1920.

Alamleitnandist — leitnandiks:

1. Georg Rebane, wanusega 20-st jaanuarist 1920.

§ 4. Suurtükiväe tagavara diviisjoni alamleitnant Johannes Semper ülendatse leitnandiks, wanusega 28-st augustist 1919.

§ 5. 4-dast jalawäe polgust lipnik Gustav Draw ülendatse alamleitnandiks, wanusega 9-st detsembrist 1919.

Nr. 388.

Tallinnas, 12. weebruaril 1920.

§ 1. Infeneri bataljoni ülem kapten Woldemar Ritberg ülendatse alampolkownikuks, wanusega 28-st oktoobrist 1919.

§ 2. Sõjaväe Porteri Valitsuse ülem kapten Artur Berna ülendatse alampolkownikuks, wanusega 9-st jaanuarist 1920.

§ 3. Allpool tähendatud 6-da jalawäe polgu ohwitserid ülendatse:

Alamkaptenid — kaptenid:

1. Mihkel Soo, wanusega 16-st oktoobrist 1919 a.
Leitnandid — alamkaptenid:

1. Werner Lemberg, — 4-st oktoobrist 1919.

Alamleitnantidest — leitnantidest:

1. Aleksander Päärn, — 8-st aprillist 1919.

2. Karl Kirshfeldt, — 2-st juunist 1919.

§ 4. 1-st jalawäe polgust alamleitnant Hans Tufsam ülendatse leitnandiks, wanusega 19-st märtsist 1919.

§ 5. 5-st jalawäe polgust lipnik Anton Fairus ülendatse alamleitnandiks, wanusega 25-st märtsist 1919.

§ 6. Narwa jaamade komandant lipnik Eduard Juul ülendatse alamleitnandiks, wanusega 25-st septembrist 1919.

Sõjavägede Ülemjuhataja:

Kindralstaabi Kindral-Major Laidoner.

Wäljawõttes Sõjavägede Ülemjuhataja päewakäskudest.

Nr. 1061.

Tallinnas, 11. weebruaril 1920.

Minu päewakäsus nr. 1060 awaldatud Sõjaminstri päewakäsu nr. 21 täitmise juures käsen wõtta juhtnõuiks järgmist:

1) Tagawara bataljonidest tulewad saata noored mehed täienduseks nendesse sõjaväe asutustesse, mis rahu ajal jääwad, kuid kus palju wanemaid mehi on, keda enne teisi wõidakse koju lasta.

2) Sõjariistad, nimelt püssid, kuulipildujad ja miinipildujad, mis wäeosades wanemate meeste kodulastmisel wabanewad, tulewad saata Tallinna ja ära anda sõjariistade ladusse.

3) Desinfitseerimise ja arstlise läbiwaatamise eest, mis punkt 8 ülemalnimetatud päewakäsus ette nähtud, on wastutawad wäeosade arstid, kes ka sellekohase puhastustunnistuse wälja annawad. Kus wäeosas niisugust arsti ei ole, seal määratakse selle tarwis arstid diwiisi arsti määruse järele.

4) Peale eelpool nimetatud arstlise läbiwaatamise peawad kõik wäeosas wabastatavad eht ajapikendusele lastawad sõjaväelased, niihästi ohwitserid ja ametnikud kui ka rahwawäelased, enne kodulastmist suguhaiguste poolest läbiwaadatud saama Terwishoiu Valitsuse korraldusel nimetatud spetsialistide poolt. Suguhaiged tulewad haigemajadesse mahutada ja niitaua arstida, kuni nad ümbruskonnale hädahoita on.

Nr. 1066.

Tallinnas, 11. weebruaril 1920.

Käsen wäeosade ja asutuste arstisid juhtumistel, kui nende piirkonnas kodanliste elanikkude keskel külgehahtawad haigused ette tulewad ja omawalitsuse asutuste arstisi seal mitte ei ole, kodanlistele elanikkudele arstlist abi anda, ümbruskonna sanitarolude üle walwata, haigeid terwetest eraldada ja tarwilisi desinfitseerimisi ette wõtta.

Tähendatud juhtumistel kohustan wäeosade ja asutuste ülemaid arstidele liikumise abinõusi andma, ühtlasi käsen neile arstidele ka päewaraha maksta, minu päewakäsus 22. jaanuarist s. a. nr. 968 awaldatud normi'e järele.

Nr. 1068.

Tallinnas, 11. weebruaril 1920.

27. weebruaril s. a. kell 20 on Ohwitseride Kogu ruumides (Naatuse plats, 14) peakoosolek (woliniktude k.). Kõit iseseiswad wäeosad (ohw. kogu osakonnad) on kohustatud oma esitajaid koosolekule saatma.

Nr. 1069.

Tallinnas, 10. weebruaril 1920.

Infeneri bataljoni 1. Sapööri roodu sõduri August Mitt'i, kes omawoliliselt wäeosast lahkus: eest 4. jalawäe polgu juures kokkufututud sõjawälja kohtu poolt 14. aprillil 1919. a. ühels aastaks wangiroodu mõistet, misjugune karistus oga kuni sõja lõpuni edasi lükati, — wabastan eeskujuliku ülemalpidamise eest tullelinil temale määratud karistusest ja kõigist sellega ühenduses olewatest tagajärgedest.

Nr. 1073.

Tallinnas, 12. weebruaril 1920.

Minu päewakäskude nr. 337 ja 803 täienduseks ja selgituseks teatan, et Wene sõjaväes saanud Georgi rist ei anna mitte digust Eesti sõjaväes lühendatud aja jooksul aukraadi saada, waid Georgi rist tuleb arwesse wõtta Wene sõjaväes wäljateenitud aja likwideerimise juures, nii et peale selle, kui keegi Eesti sõjaväes teenistuse eest juba aukraadi on saanud, taotab Georgi rist oma tähtsuse aukraadi saamiseks.

Nr. 1078.

Tallinnas, 12. weebruaril 1920.

Et taudide laialilaguemisele piiri panna, keelan Narwa wäerinnal ja Petseri raionis olewatele sõjawäelastele raudteel liikumise ilma puhastus-tunnistusteta ära.

Puhastus-tunnistusi annawad wälja wäeosade arstid ja osades, kus arsti ei ole, need isikud eht asutused, kes diwiisi arsti poolt selleks määratud.

Nr. 1080.

Tallinnas, 12. weebruaril 1920.

Täienduseks minu päewakäskude nr. 968, 22. 1. 20. a. käsen järgmist asutuste ja haigemajade arstilisele personalile päewaraha maksta, nimetatud päewakäsus awaldatud normide järele:

1) Sanitar-wagunite, autode ja muude weo-abinõude personalile, kui neis weoabinõudes külgehahtawaid haigeid transporteeritakse;

2) Erwatufiooni punktide personalile, kes külgehahtawote haigete sorteerimist toimetawad;

3) Sanitar-personalile, kes külgehaikawate haiguste vastu wõitlemiseks on komandeeritud, ehk kes amelikohuste täitmise juures külgehaikawate haigustega tihhi tofku puuntuma peawad;

4) Desinfektsiooni falkade personalile.

Nr. 1084.

T a l l i n n a s, 16. weebuaril 1920.

Sõjawägede nimel läänab Wabatahtlikkude tuletoorjate felti ja Sadama tuletoorjate komandofid ja nende juhatajaid nende agara ja tubli töö eest tulekustutamisel Auto-Garashi ja töölodade juures, mille tõtu tulele sai kiirelt lõpp tehtud ja kõl wäartusline riigi sõjawäe warustus peastetud. —

Nr. 1085.

T a l l i n n a s, 16. weebuaril 1920.

Herra M. Miller'i poolt sai 1918. aastal detsembri kuul heatahtlikel algatusel moodustatud liikuw töölodo, mis meie wabaduse sõjas suure töö ära teinud loosteritade ja muude sõjaliinil tarwisminewate rutuliste parandamiste suhtes.

Sõjawägede nimel awaldan tänu herra Miller'ile, kui tööloja orgumiseerijale, kus ta, langes materjalset lahju ja ohwerdades oma tööjõudu ja aega, meie kõige hädalisemale kohale, sõjariistade parandamisele, nii suurt wastutulelikkust üles näitas. —

Nr. 1089.

T a l l i n n a s, 17. weebuaril 1920.

Nendes wäeosades, kus pesukodasid weel asutatud ei ole, käsen neid rutuliselt asutada. Kui tehnilistel ja teistel põhjustel wäeosajures asutamine wõimata, käsen sõjawäelaste pesu pesumiseks koondada Dimiisi Intendant'i Walitsuse juure, kellel hoolt kanda, et pesu rutuliselt ja korralikult ärapestud saaks.

Pesukodadel luban iga puuda puhtaks pestud pesu peale ära tarwitada kuni 1 nael seepi ja 1 nael pesu-loodat.

Pestud pesu, kui ta äratarwitatud seebi ja sooda üle, jisse seada sellekohased nõõriraamotud.

Nr. 1090.

T a l l i n n a s, 17. weebuaril 1920.

Käsen Wabariigi aastapäewal, 24-mal weebuaril f. a., kõigile sõjawäelastele peale harilise toidunormi anda:

pool naela kompotti,
üks pakk (netto 55 solotnikku) biskwiiti.

Sõjawägede Ülemjuhataja:

Kindralstaabi Kindral-Major Laidoner.

Wabaduse Risti põhikiri.

(Wabariigi walitsuse ajutise korra § 12-a põhjal wabariigi walitsuse poolt 13. ja 19. jaanuaril 1920. a. finnitatud.)

I. Üleüldised määrused.

§ 1. Wabaduse Rist on asutatud Eesti wabariigi iseseiswuse wäjakulutamise aastapäewal, 24. weebuaril 1919. a., autähena wäljajagamiseks: 1) wabadussõjas ülesnäidatud sõjaliste teenuste eest (I. liit), 2) wabadussõjas ülesnäidatud wahwuse eest (II. liit) ning 3) wabaduswõitluses ülesnäidatud kodanliste teenuste eest (III. liit).

Märkus: Auaste, amet, wabadussõjas saadud haawad ja wigastused Wabaduse Risti aumärgi annetamisel mõõduandwad ei ole.

§ 2. Wabaduse Risti aumärke wõ b f. lle põhikirja põhjal annetada niihästi Eesti kui ta teiste riikide kodanikkudele.

§ 3. Iga Wabaduse Risti liit jaguneb kolme järku.

§ 4. Wabaduse Risti aumärk antakse riigi kulul.

§ 5. Aumärkide myretsemise ning wäljajagamisega seotud asjaajamist toimetab wabariigi walitsuse kantselei.

§ 6. W. b. riigi walitsuse poolt määratud Wabaduse Risti aumärgid saadetakse wabariigi walitsuse kantselei kaudu wäljajagamiseks sõjawäe de ülemjuhatajale, ministritele ehk riigikontrolöörile, kuuluwufe järele.

§ 7. Iga aumärgile antakse kaosa wabariigi peaministri allkirjaga ning wabariigi pitsatiga tunnistus, milles antud Wabaduse Risti aumärgi liit ning järk ja teenuste ehk wägiteo lühike kirjeldus ära tähendatakse.

§ 8. Wabaduse Risti annetamine lõpetatakse eriseadusega peale selle, kui wõtlus iseseiswa Eesti loomise eest on lõppenud.

§ 9. Selle seaduse wälj kuulutamiseega kaotab Ajutise Walitsuse poolt 16. aprillil 1919 aastal wastuõõtetud seadus nr. 79 („Riigi Teataja“ nr. 30/31) oma maksuuse.

II. Wabaduse Risti aumärkide kirjeldus ja kandmise wiis

§ 10. Wabaduse Risti I. liigi kolmanda järku aumärk on walgest emailist, 33 mm. kõrges ja 30. mm. lai, kus juures ülemine ja kõrwalharud on ühepikkused. Harud on 7 mm. laiad, nende otsad laiendwad T-kujuliseks. Harude keskjooni toonitawad 1 mm. laiused hõbedased triibud. Aumärgi kandid on mustast oksüdeeritud rauast. Harude ristkohal on hõbeääriga kumer must emailleeritud sõõr, mille keskel hõbedane täht E ja käsitwars mõõgaga. Tagumisel küljel samasugune sõõr daatumiga 24. II. 1919.

Wabaduse Risti I liigi kolmanda järku aumärgi pael on 30 mm. lai, keskel must 15 mm. laiune triip, millest kummalgi pool walge ja sinine ühelaiune triip. Triibud on loodjoones.

§ 11. Wabaduse Risti I. liigi teise järku aumärk on samakujuline kui kolmanda järku aumärk, selle wahega, et kõrgus on 39 mm., laius 34 mm., harude laius 8 mm. ja kant on hõbedane.

Wabaduse Risti I. liigi teise järku aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järkul, selle wahega, et ta laius on 34 mm. ja musta kesktriibu laius on 17 mm.

§ 12. Wabaduse Risti I. liigi esimese järku aumärk on samakujuline kui kolmanda järku aumärk, selle wahega, et ta kõrgus on 45 mm., laius 39 mm., harude laius 9 mm. ja hõbedane asemel ja kandid on kulb.

Wabaduse Risti I. liigi aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järkul, selle wahega, et ta laius on 39 mm. ja musta kesktriibu laius on 19 mm.

§ 13. Wabaduse Risti II. liigi kolmanda järku aumärk on samakujuline ja samasuurune kui I liigi kolmanda järku aumärk, kuid selle wahega, et aumärk on mustast oksüdeeritud rauast, harude keskjooned on toonitamata ja hõbedase äärega, esimene sõõr on punane, emailleeritud.

Wabaduse Risti II. liigi kolmanda järku aumärgi pael on 30 mm. lai, keskel 15 mm. laiune sinine triip, millest kummalgi pool must ja walge ühelaiune triip. Triibud on loodjoones.

§ 14. Wabaduse Risti II liigi teise järgu aumärk on samafujuline kui kolmanda järgu aumärk, selle wahega, et suurus on samane, mis I liigi teise järgu aumärgil, hrude keskjooni toonitawad 1 mm. laiused hõbedased kumerad triibud ja aumärgi kant on hõbedane.

Wabaduse Risti II liigi teise järgu aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järgul, selle wahega, et ta laius on 34 mm. ja sinise kesstriibu laius on 17 mm.

§ 15. Wabaduse Risti II liigi esimese järgu aumärk on samafujuline kui teise järgu aumärk, selle wahega, et suurus on samafugune, mis I liigi esimese järgu aumärgil ja hõbedane asemel on kulb.

Wabaduse Risti II liigi esimese järgu aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järgul, selle wahega, et ta laius on 39 mm. ja sinise kesstriibu laius on 19 mm.

§ 16. Wabaduse Risti III liigi kolmanda järgu aumärk on samafujuline ja samasuurune kui I liigikolmanda järgu aumärk, kuid selle wahega, et aumärk on sinisest emailist, sisemine sõõr hõbedase äärega on walgest emailist, sõõri keskel must täht E, ilma käsiwarre ja möögata.

Wabaduse Risti III liigi kolmanda järgu aumärgi pael on 30 mm. lai, keskel walge 15 mm. laiune triip, millest kummalgi pool must ja sinine ühelaiune triip. Triibud on loobjoones.

§ 17. Wabaduse Risti III liigi teise järgu aumärk on samafujuline kui kolmanda järgu aumärk, selle wahega, et suurus on samane, mis I liigi teise järgu aumärgil ja aumärgi kant on hõbedane.

Wabaduse Risti III liigi teise järgu aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järgul, selle wahega, et paela laius on 34 mm. ja walge kesstriibu laius on 17 mm.

§ 18. Wabaduse Risti III liigi esimese järgu aumärk on samafujuline kui kolmanda järgu aumärk, selle wahega, et suurus on samane, mis I liigi esimese järgu aumärgil ja hõbedane asemel ja kandil on kulb.

Wabaduse Risti III liigi esimese järgu aumärgi pael on samawärwiline kui kolmandal järgul, selle wahega, et paela laius on 39 mm. ja walge kesstriibu laius on 19 mm.

§ 19. Sõjaliste ehk kodanliste teenuste eest antawad Wabaduse Risti (I ja III liiki) aumärgid kantakse: I järk — kaelas, II järk — tuue nõõpaugus ja III järk — rinna pahemal pool.

§ 20. Wahwuse eest antawad Wabaduse Risti (II liigi) kõigi järkude aumärgid kantakse rinna pahemal pool, järkude järle, esimese järguga paremalt poolt alates.

III. Wabadus sõjas üles näidatud sõjaliste teenuste eest annetatawa Wabaduse Risti (I liigi) aumärgi määramise kord.

§ 21. Wabaduse Risti I liigi aumärgi saamiseks võib sõjawäelasi ette panna wabadus sõjas üles näidatud isikwaliste kasulikkude teenuste eest.

§ 22. Wabaduse Risti I liigi aumärgi määrab wabariigi walitsus sõjaministri ehk sõjawägede ülemjuhataja ettepanekul.

§ 23. Selmise (22.) paragrafi põhjal tehtawas ettepanekus peab kindlasti ära tähendama aumärgi järk.

§ 24. Wabariigi walitsus kinnitab oma äranägemise järele aumärgi saamiseks tehtawa ettepaneku ehk lükkab selle tagasi. (Järgneb.)

Üleüldine osa.

Brest-Litowsk.

Krahw Ottokar Czernin.

(Järg.)*

12. jaanuaril 1918.

Hoffmann pidas oma õnnetu kõne. Tuba minu päewa töötas ta selle kallal ja oli wäga uhke tordamineku peale. Kuhlmann ja mina ei jolanud temale, et tema sellega midagi muud läte ei ole saanud, kui ainult seljataguse meie wastu üles ässtanud. See mõjus natuke tema peale, kuid ta see mõju oli ärapühitud Ludendorffi kiiduga, mis kohe päralt jõudis. Seisukord on igatahes terawamaks läinud ja seda et oleks tarwis olnud.

16. jaanuaril 1918.

Meeltheitlikud appihüüded Wieni toiduainete järele. Mina pöördu kohe abi paludes Berliini poole, sest muidu seiswat tootlangu mine uhse ees.

Telegraferiisn kirjale:

„Telegrammid, mis mina saan, näitawad, et seisukord meil kriitiliselt hakkab minema. Mis tootlus küsimuse puutub, siis suudame tootlangu mist ainult kahel tingimisel ära hoida: esiteks, et Saksamaa meid ajutiselt wälja aitab, teiseks, et meie selle ajutise abi selleks ära kasutame, et meie allpool iga armustust funktsioneerawat tootlusaparati korda seada ja Ungaris weel leiduwaid tagawarasiid rewireerida.

Riigeldosin praegu Dr. Kuhlmannile seisukorda, nagu see on, ja tema telegraferib Berliini. Suurt lootust aga ei ole, sest Saksamaal enesel on suur puudus. Minu arwates oleks ainuke lootus, kui Teie Majesteet kohe sõjawõimude kaudu keiser Wilhelmile Hughes-telegrammi saadate, millega Teie teda tungiwalt palute, et ta rutulise wiljasaatmisega rewolutsiooni lahtipuhlemist takistaks, mis muidu möõdapääsemata oleks. Suhin isearanis tähelepanu selle peale, et rahutused kodus rahutegemise siin wõimatuks teesid. Riipea kui Wene wolinikud märkawad, et meil on rewolutsioon tulemas, ei tee nad mingit rahu, sest kõik nende spekulatsioon on selle teguri peale rajatud.“

17. jaanuaril 1918.

Bahad teated Wienist ja selle ümbruskonnast; suur streigiliikumine jahumäära wähenemise ja Bresti läbi rääkimise weniva ja pitaldase käigu pärast.

Telegraferiisn Wieni, et minul lootust on aegamööõda Ukrainast tagawarasiid saada, kui meil korda läheb weel mõni nädal kodus rahu alal hoida.

Päewal telegraferiisn ministerpresidendile Dr. Seidlerile:

„Rahetesen kangesti, et minul wõimu ei ole paraliiserida kõik neid wigu, mis tootluswõimud teinud.

Saksamaa seletab kindlasti, et tema aidata ei saa, sest temal eneselgi on liiga wähe. Nagu asjalood praegu seisawad, ei näe ma teist peaseteed, kui kõige toorema wägimallaga niikaua Ungari wilja rewireerida ja Austriasse saata, kuni Rumeenia ja loodetawasti ka Ukraina wilji päralt jõuab.“

*) Waata „Sõdur“ nr. 7.

20. jaanuaril 1918.

Troški seletab, et ta fakslaste nõudmisi vastu võtta ei või, ja sõidab Peterburi juhatusi saama. Ta kohustab end tagasi tulema. Piiririikide esitajaid on ta ainult siis valmis vastu võtma, kui ta neid enesele ise välja võib valida. Sellega meie ei saa leppida.

Ukrainlastega ei taha läbirääkimised ka hästi edeneda. Selgub, et ukrainlased, oma noorusel hoolimata, seisukorda ära kajutada oskavad. Esiti nõudsid nad Iba-Galiitiat „Uuele Ukrainale“. Sellega ei olnud meie nõus. Siis said nad järelanditumaks, aga sestsaadik, kui meil rahutused tekkisid, teavad nad, kuidas meil lood seisavad, ja et meie rahu tegema peame, kui milja saada tahame. Nüüd nõuavad nad Iba-Galiitšia eraldamist.

21. jaanuaril 1918.

Õdit Wiini. Mulje Wiini rahutusest on veel suurem, kui arvasin, ja mõjub hävituskuulutavalt. Ukrainlased ei pea enam läbirääkimisi, vaid dikteerivad.

28. jaanuari õhtul jõudsin Bresti tagasi.

29. jaanuaril jõudis Troški tagasi.

30. jaanuaril 1918.

Pidamine esimese üleüldise istumise ära. Ei ole kahtlust, et revolutsioonilised sündmused Austrias ja Saksamaal Peterburi meeste lootusid määravalt on tõstnud, ja mulle näib, et venelastega võimata on mingisuguseid tagajärgi kätte saada. Venelaste ümbruskonnast tundub, et nad üleilmalise revolutsiooni lahtipuhkemist ligematel nädalatel kindlasti ootavad. Nende taktika seisab selles, et natuke aega võita ja seda filmapilku ära oodata. Istumisel ei olnud suuremat tagajärge, ainult nõrkamised Rühlmanni ja Troški vahel.

Kõige humitavam asi nües olukorras näib see olevat, et Peterburi ja Kiievi meeste vägeford tubliski teravamaks on läinud. Peterburi mehed ei tunnista Kiievi saakonda üleüldse enam iseseisvaks.

1. veebruaril 1918.

Istumine minu juhatusel venelastega territoriaalsete küsimuste asjus. Minu plaan on Peterburi ja Kiievi mehi üksteise vastu välja mängida ja vähemalt ühe või teise poolega rahu teha. Mul on sellejuures veel väike lootus, et rahutegemine ühe poolega mõjub teise poole peale nii, et lõppude lõpuks mõlematega rahu saame.

Nagu oodata oli, seletas Troški sellekohase minu küsimise peale, et ta kindlasti selle vastu on, et ukrainlased oma piiri asjus üksi meiega läbirääkimisi peavad.

2. veebruaril 1918.

Palusin ukrainlasi, et nad kord ometi Peterburi meestega avalikult läbi räägiks ja oma asjad selgets teeksid. Tagajärg oli peaaegu liiga suur. Ukrainlased ütlesid Peterburi meestele jämedusi nätku, mis oise naljatad olid. See asjaolu näitab, misugune kuristik neid mõlemaid valitsusi lahutab. Ei ole meie süüd, kui meie neid ühe rahumüüsi alla mahutada ei suuda. Hale oli Troškilt näha. Näost kahvatu kui lubi, vahitis ta kramplikult enese ette ja kriipseldas närvilikut oma kuitatuspaberi peale. Suured higitilgad weeresid tema otsaotsa alla. Tal oli see piinlik tundmus, mida tunneb see, keda tema oma kaaskodanikud vaenlaste juuresolekul läbi mõimavad. —

Siljuti olid mõlemad vennad Richthofenid siin. Wanem on umbes kuuskümmend, noorem „ainult“ umbes kolmkümmend vaenlase lendurit õhurõõrkluses

maha lastnud. Wanemal on ilusa noore tüdrukü nägu. Ta jutustas mulle, „kuidas seda tehakse.“ Olla päris lihtne. Peab ainult vaenlase lendurile õige ligedale lendama, tagant poolt, ja siis lastma — siis tulkumat teine maha.

Kaks ilusat lugu jutustati Richthofenite külastäigu puhul:

Inglased olid wanema Richthofeni pea eest hinna määranud. Kui Richthofen sellest kuulda sai, andis ta nendele lendlehtede abil teada, et ta äratundmise kergendamise otstarbel homsest peale punaseks wärwitub apparadiga üles tõuseb. Kui tema lendajalt järgmisel hommikul hangarist välja tuli, olid kõik apparadid punased. Üks kõigi eest ja kõik ühe eest.

Teine lugu: Richthofen ja üks inglane tiirlesid teine teise ümber ja lastsid endid wastikku nagu pöörased. Nad liginesid üksteisele ikka enam ja enam, ja juba võisid nad päris selgesti wastastikku teineteise näojooni ära tunda. Ükki läheb midagi Richthofeni kuulipilduja juures rikki ja ta ei saa enam lasta. Inglise waatab imestanult üles, ja kui ta Richthofeni seisukorrale aru saab, lehitab käega, pöörab ümber ja lendab ära. Mina tahaksin seda inglasi tunda ja temale ütelda, et ta minu filmis suurem on wanadest Rooma kangelastest.

3. veebruaril 1918.

Õditime Berliini. Rühlmann, Hoffmann, Colloredo.

5. veebruaril 1918.

Terwe päew istumine. Sattusin mitu korda Ludendorffiga ägedasti wastamisi. Soovitan selgus on, kui mitte veel kätte saadud, siis vähemalt tulemas. Tuleb wiimaks ometi kirjalikult maha teha, et meie ainult Saksamaa ennesõjaaegsete piiride eest oleme kohustatud sõdima. Ludendorff waidles ägedasti wastu ja ütles: „Kui Saksamaa ilma kasuta rahu teeb, siis on ta sõja kaotanud.“

Kui waidlus ikka teravamaks läks, tõukas mulle Hertling külge ja sofistias: „Kätte teda, meie kahekesi ofustame selle ilma Ludendorffita ära.“

6. veebruaril 1918.

Jõudsin õhtul Bresti.

7. veebruaril 1918.

Täna oli mul läbirääkimine Troškiga. Ütlestin temale, et mul on tundmus, nagu jääksid läbirääkimised pooleli ja algaks sõda koge uuesti. Mina tahaksin ainult teada, kas seda siiski kuidagi ära hoida ei saa. Palusin Troškilt, et ta mulle awalikult ja selgelt üttele, misugused tema lõpuliitid tingimised oleksid.

Troški seletas selle peale väga awalikult ja selgelt, et tema nii naiwne ei olla, nagu meie wahsti arwawat, tema teadwat väga hästi, et wõim on kõige wõigem argumentidest, ja et lestriigid wõiwad Wenemaal maakondi ära võtta, sest neil on selleks wõimu. Tema olla Rühlmannile mitu korda ütelnud, et see, mis Saksamaa nõuab, ei ole mitte ofkupeeritud maade enesemääramise digus, waid kõige wägiwaldsem maade külgeüritmine, ja jõule pidawat tema järele andma. Kunagi aga ei loobu tema oma pöhimdietetesi ja kunagi ei tunnista tema sarnast arusaamist rahwaste enesemääramise digusest. Saksalased seletogu lihibalt ja selgelt, misuguseid piirid nemad nõuavad, ja tema tegewat siis kogu Europa ees selgets, et Saksamaa wägiwaldset maade külgeüritmist nõuab, mida aga Wenemaa liig wõimetu on takistama.

On kadunud wiimne lootus, et Peterburiga kokku suudetaks leppida. Berlinis püüti Peterburi walitsuse ülestuuse kinni, kus Saksa soldatid üles kihutati teis- rit ja kindrali ära tappa ning nõukogudega wennastust sobitama. Sellepeale tuli keiser Wilhelmit Kühlmannile telegramm käsuga, et kohe lõpp tehta- ja peale Kuuramaa ja Leedumaa weel Liwi- ja Eesti- maa olkuperimata osasid nõutaks — seda kõite ilma rahwaste enesemääramise õigust arwesse wõtmata.

11. webruaril 1918.

Trotzki tõrgub allakirjutamast. Sõda on lõppenud, kuid rahu ei ole.

Weel Ohwitseride Kogu põhi- kirjas.*

(Wastufels J. Sootsi aritklike Sõduris nr. 5.)

Minu esimene kirjatüki peale wastates, ei waible J. Soots minu tõendustele wastu, peale ühe, millest allpool räägin, ega lülka neid ümber. Seea jää- wad nad siis maksma. J. Soots'ile paistab, et mina ja mitmed teised aru ei ole saanud Eesti Ohwitseride Kogu eesmärkidest ja wõrdleb neid Wene omadega. Peale selle toob ta esile uue liikmete jaotamise põh- jenduse, mida siin arutada tahan.

J. Soots nimetab tegewliikmeid kaswatatajateks ja harijatateks ning lihtliikmeid kaswatatawateks ja harita- wateks. Eht küll isiklikelt sarnase kindla klassifitseeri- mise wastu olen, kuid saaksin sellest aru, kui tegewliik- mete, s. o. harijate ja kaswatatajate, määramine oleks olnud nimeline, kuid see on põhikirjas ettenähtud au- kraadide ja ametite järele ja selles on suur wähe. Ei wõi ju ometi tõendada, et iga, ütleme, polguüleml (ta wõib olla wäga hea polguüleml) on ta hea ohwitse- ride kaswataja ja harija. Ohwitseride kaswatajal on igatahes sootu teisfuguseid omadusi tarwis, kui pol- guülemlal. Ma ei räägi siin sõjawäeliste teaduste õpe- tamisest, sest Ohwitseride Kogu peaulesandeks jääb ikkagi üleüldishariduse ja kõlblise kaswatuse andmine. Tean põhugi kõrgemaid ohwitseri, kellel ei ole annet teiste kaswatamiseks ja harimiseks, kuna nooremate hulgas mõndagi tunnen, kellel see on. Müüd, praeguse põhi- kirja järele, sattuwad aga wiimased haritawate ja esi- mesed harijate gruppesse. Siis igub, et sarnase te- gew- ja lihtliigete jaotamise ja määramisega jällegi ei saa kätte seda eesmärki, mis on ülesseatud.

Minutene, mis J. Soots minu tõendustest katub ümber lükata, on „ajutise juhatusel“ walimine, kuid siin ei ole ta toonud õige wõrdluse. Tean küll, et Eesti riiki walitses ajutine walitsus, mis põhiseaduses ei ole ettenähtud, kuid nähtawasti ei tea J. Soots, et ajutisel walitusel ei olnud põhiseadust, ei olnud ka Asutawat Kogu, kes alalist walitsust oleks wõinud walida. Ohwitseride Kogul on aga walmis põhikirja, ja selle põhi- kirja järele ka kogu tegewliikmed, kes wõisid alalist juhatusel walida. Siin on ometi wähe, mis selle wõrd- luse annulleerib?

Müüd weel Kogu eesmärkidest. Olen nendega täiesti nõus, ja oma esimest kirjatüki uesti läbi lugedes jääb minul täitsa arusaamatuks, millest wõis wälja paista, nagu igatses mina Wene Ohw. Kogu järele. Wõin tunnistada, et sarnast igatsust minul kunagi ei ole olnud. Ei ole mina ka Eesti Ohw. Kogu eesmärkide wastu

rääkinud; tahtsin ainult näidata, et selle põhikirjaga ei saa meie neid eesmärke kätte.

See isiklik piste, nagu ei meeldiks minule tege- wliikmele saamise raskus, ei taba märki, sest olen juba nende hulgas.

Ohwitseride organiseerimismõime hindamiseks on J. Soots müüduki rohkem kompetent, kuid arwan siiski, et rahwawäe loomine ei ole ainuüksi ülemuse näpunäidete järele sündinud. Tean, et alguses, just loomise ajajärgul, neid näpunäiteid isegi tungiwate nõudmistele peale saada ei olnud.

Kriitika asjus jääme arwatawasti kahele poolse- le. J. Soots'i waade selles asjas läheb üleüldisuse arwamisest liiga palju lahtu. Olen harjunud kriitikat pidama tähtsamaks edenemise teguriks. J. Soots eitab oga seda täiesti. Käesolewal juhtumisel jäi ai- nult see wõimalus, sest Kogu põhikirja kanti ohwitseri- dele juba walmilt ja kinnitatult ette.

H. L.

Segateated.

Enamlistelt wäerindadelt.

Enamlased jatkawad Põhja-Wenemaal kallaletungi- mist, kus nad 15. weebr. sõnumi järel 1000 meest ja järgmise päewa sõnumi järel 500 meest wangi on wõtnud.

Lõuna-Wenemaal on nad Besfaraabia piiri ääres Tiraspoli linna ära wõtnud.

Odeskas on nende kätte weel langenud: ehitusel olew ristleja „Admiral Nahimow“, 4 torpeedopaati, mitu wäikest laewa ja 12 weelust paati.

Edasi jõudnud on nad ka Moskowi piirkonnas ja Mandiſhi jõe ääres, kus ägedad wõitlused edasi kes- tawad.

Denikini wägi olla lagunemas ja tüüfus möllanat ta meeste keskel.

Moskwas, teatati 18. webruaril: Krasnowodski ära- wõtmisel saadi 1600 wangi, palju sõjariistu ja padru- nid, 29 wewurit, umbes 400 wagunit, palju petroleu- mi, puuwilla, soola, arstirohtusid.

Moskwas, teatati 18. webruaril: Punased wäed wõisid Tšhelekeni säre Kaspia merel ära. Nende kätte langesid rikkalikud naftatagawarad. Saadi kätte naftatööstuse asutused, mis kuni 20 tuhat puuda naftat päewas walmistawad. Asutuste kaitsewägi andis ilma wõitluseta sõjariistad kässi ära.

„Daily Telegraphile“ teatatakse Konstantinopolist: Odeska ärawõtmise ja rüüstamise ugu on üks hirmsa- matest petüktidest ajaloo. Linna ei wõtnud mitte ära pealenihkum punane sõjawägi, waid elanikkude jätised, kes juhust tarwitid, ja kel teada oli, et linnas ajawa wabatahtlise armee meel.olu äärmiselt langenud oli. Kaitseta linna rüüstamine kestis terve päewa ja tuhat inimest tapeti maha Denikini ohwitseride filmade all, kes midagi ei teinud, et mässu maha suruda. Minise wastupanek oli ühe kadettide salga poolt; mis lastest, 10 a. wanusest peale, koos seisis, kes rohkete kaotuste peale waatamata sadama silda kaitseid ja wõimaks Briti meremeeste poolt peasteti. Üle 1200 põgeneja Odeskast wõeti Briti laewadele.

Reuter teatab Londonist, et enamlased Mandiſhi lõuna kaldale on tunginud, kuid edasi põhja-lääne poole löid Doni kajakad Dument ratsawäge ja ajasid

*) Toimetus annab sellele wastufeletusele ruumi, ilma et ta autori kõigi wäidetega nõus oleks.

ja da raskete kaotustega üle Doni jõe. Kogu raion Doni ja Mandõtshi vahel on nüüd punastest puhastud.

Itaalia väed Sakjamaal.

Pariisist teatati 17. veebr.: Esimene rong Itaalia vägesid, kes rahwahealetamise ajaks Marienwerderi on määratud, sõitis Ulem-Sileesist läbi. Wahetpidamata saadetakse uusi Itaalia vägesid, kes ühes prantsl. stega Ulem-Sileesia peawad okupeerima. Kuni nende päralejõudniseni peawad prantslased nendele määratud maakonnad oma käes.

Saksa sõjaväe suurus.

Kõrgem nõukogu teatas Saksa Londoni saadikule, et raskuste pärast, mis Sakjamaal es feisaks, kui liitlased endiselt sõjaväe vähendamist 100 000 meheni esimeheks määraks 1920 nõuaksid, nõukogu otsuseks on teinud lubada vähendamist 200,000 meheni 10. aprilliks ja 100.000 meheni 10. juuliks 1920.

Tarbeainete hinnad Warsšawis veebruari algul.

Meie oleme Warsšawist järgmise toiduainete hinnakirja saanud:

1. Must rukki leib	nael	M.	6.50
2. Nukkipiüüli leib, umbes 1½ n. päts	"	"	18.—
3. Sai	nael	"	20.—
4. Loomaliha	"	"	20.—
5. Wõi	"	"	34.—
6. Wärske juust	"	"	20.—
7. Munad,	tükk	"	3.—
8. Suitsetatud liha	nael	"	24.—
9. Kartulid	"	"	2.—
10. Piim, kwarta	"	"	8.—
11. Kohwi, Klaas suhkruta	"	"	4.—
12. Tee	"	"	2.—
13. Lõunaföök ilma leivata,	"	"	25.—
14. Üks puud puid (müüakse puudawiisi)	"	"	15.—

Sõjaringkonna kohtust.

11. st. päewal olid sõjaringkonna kohtus järgmised asjad arutusel:

1. Tõelis surmawalt haawanud.

Mullu 5. oktoobril p. eti Harku wallas „Titsju“ talus kartulimõtmise talgud. Umbes kella 5 ajal ilmus talgule purjus olekus rahwawälane Aleksander Johannese p. Kurell ühes kolme isikuga. Tanisu ajal läinud Kurell Johannes Mikleriga rülli, kus juures ta Soome pussiga wiimosele haawa rindu löi, mille tagajärjel Mikler 10 minuti pärast hinge heitis.

Celuurimisel ja kohtus seletas Kurell, et Mikler esimesena tema kallile tunginud, teda maha surunud, tema kõrist kinni haaranud ja nii kõvasti kõri kinni hoidnud, et ta oma kaitseks kaks lorda teda noaga torunud, et lahti saada. Hiramise mõtet pole tal olnud. Kohusse kutsutud tunnistajate läbi tehti aga selgeks et kohtualune esimene Mikler'i kallile tunginud, pussi käes hoides, ja juba waremalt ähwardanud pussiga Wene wangisid. Kohus leidis Harku walla kodaniku Aleksander Johannese p. Kurell'i, 23 a. wana, süüdi olewat ja mõistis teda kõigi õiguste kaotamisega 8 aastaks sunniööle.

2. Seadusewastalise kirja pärast:

Mullu mai kuus peeti sõjateenijate poolt sõdurile August Teng'ile suudetud kiri tänni, milles rahwawälane Johan Teng oma wenda üles ässitas end sõjaväe teenistusest kõrwale hoidma ja ärewaid teulujutte loialt laotas. Kohus ei salganud Johan Teng oma süüdi, kss ainult juure, et ta wenda sõjateenistusest kõrwalehoidmisele üles ässitanud sellepärast, et ta kodune perekonna seisukord väga wilets olnud.

Kohus leidis Aidu walla (Wiljandi maakonnas) kodaniku Johan Kusta p. Teng'i, 24 a. wana, süüdi olewat, M. S. § 130 p. 4 järele, ja mõistis ta kõigi õiguste kaotamisega 1 aastaks wangiroodu, karistuse äratandmist sõja lõpuni edasi lükates.

✻ || Kirjawastused. || ✻

J. S. Wiljandis. Eesti rahwawäes omandatud autuadi mõib sõja ajal polgu ülem ja rahu ajal diwiisi ülem dissiplinaar karistuse ära wõtta.

Строевая служба on riwiteenistus.

Kirjutajal staatis ettenähtud kohal on alamohwiiseri auaste ja ta peab selle mäle kandma.

Sipnit A. Tallinnas. Waewalt mõib loola, et atestaadi järele, mis Turiu Eesti togamara polgust 22. w ebruaril 1918 wälja antud, palta kätte mõib saada. Jzatahes soovitatamine Sõjakahjude hindamise komisjoni poole pöörda.

Keamees=rahwawälane. — Et Tele oma nime ja adresi ei awalda, sellepärast ei saa Tele soo ri täita.

Wastutaw toimetaja: Rindralstaabi polkownik Dimit.

Wäljaandja: Wägede Ulemjuhataja Kaab.

Ilmus trükist:

Jalawäe riwi määrustik

Wene „Строевой пѣхотный устав'и“ järele Leitnant J. Põdra.

72 lhk.

Hind Mrk. 4.50.

Tellimised saata: Wiljandi Maakonna Kaitseliit ehk Trükikoda J. Nurmberg, Wiljandis.

Wäeosadele ja asutustele saadetakse raamat posti kaudu järelmaksu all kätte. 100 ja enam eksemplari tellimisel saatmine ilma postikulu juurde arwamata.